Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

GÖTEBORGS UNIVERSITET

HVAR 8 DAG

5TE ÅRG. DEN 29 NOVEMBER 1903. Nº 9

Återgifvande af text eller illustrationer ur HVAR 8 DAG utan särskild öfverenskommelse förbjudes.

INNEHÅLL: Claës Lundin. — De arktiska expeditionerna. — En norsk magnat. — Skånska konstnärs'aget. — Brokigt utomlandsnytt. — Till Oscarsdagen. — Sophiahemmet. — Rudolf Cronstedt. † — "Hvad vinden såg på Södergård" af Valle. — Veckans porträttgalleri. — Till minne af August Malmström.

BONNIERS TRYCKERI AKTIEBOLAG. GÖTEBORG. 1903.

HVAR 8 DAGS STOCKHOLMSFOTOGRAF. *Kliché: Kem. A.-B. Rengt Silfversparre Sthlm—Gbg*

CLAËS LUNDIN.

SKRIFTSTÄLLARE.

CLAËS LUNDIN.

Han har med sina tjocka hvita mustascher och sitt pipskägg en viss Gustaf Adolfs-typ, och han har oaktadt sina fyllda 78 år — ty så gammal blef vännen Claës den 12 november — allt fortfarande ett godt svenskt kurage. Han är icke rädd för att ännu i dag slåss med pennan, som han förvisso begagnar åtskilliga timmar hvarje dag, som går, ty flitig har Claës Lundin alltid varit långt mer än de fleste skriftställare. Icke sällan drager han i härnad mot hvad ett yngre släkte anser sant, rätt och skönt, men var lugn för, att han gör det med ärlig öfvertygelse. Det finnes blott alltför många gråhårsmän, som föregifva, att de hålla med en yngre tid, endast för att få beröm af densamma.

En man bör ju bedömas efter det bästa han gjort här i världen. Låtom oss då minnas, att CLAËS JOHAN LUNDIN — som blef student i Uppsala 1844, och efter aflagd kameralexamen ingick i flera ämbetsverk i Stockholm, men 1854 slog sig på handel i Hamburg och 1856 blef delägare i en handelsfirma i Göteborg, hvilken dock icke varade lång tid, och 1858 i Köpenhamn började som journalist med korrespondenser till Göteborgs Handelstidning — ja, låtom oss erinra oss, att han under åtskilliga år på 1860-talet skref bref från Paris samtidigt till, tror jag, fem tidningar, olika och pigga bref till hvar särskild avisa, och att han då var en ytterst modern journalist! 1866 ingick Lundin i Stockholms Dagblad, som han sedan nästan oafbrutet tillhört — ständigt med sina tankar och små middagsbesök, nästan ständigt med sin penna — och gjort stora tjänster. Här har Lundin skrifvit teater och litteratur, krönikor, kåserier, följetonger, ja, referat och »ledare», och han har både in- och utrikes rest för tidningen. Som ett bevis på hans arbetskraft och intresse må omtalas, att Claës Lundin vid Stockholmsutställningen 1897 att börja med tycktes ha lust att ensam skildra hela expositionen!

Åtskilliga år skref Lundin äfven en veckokrönika, »Omnibus», i Ny Ill. tidning. Som krönikör har Lundin alltid varit framstående, med klar blick och pigg pänna. Ännu i dag skrifver han ju under märket T u r e krönikor i Stockholms Dagblad.

Som speciell Stockholmsskildrare skall Claës Lundin ständigt ihågkommas. Hans skildringar i novellform ur Stockholmslifvet, som utkommit i flera olika samlingar, äro visserligen icke vidare skarpt etsade, men hans arbeten, Gamla Stockholm», »Nya Stockholm» och »Sällskapet 1800—1900» — det senaste skrifvet på uppdrag af den stora Stockholmsklubben med namnet Sällskapet — äro förträffliga, öfverflödande på intressanta och pålitliga uppgifter. Förvisso har Lundin med Gamla och Nya Stockholm i hög grad bidragit till att göra hufvudstaden, med dess forntidslif och dess nutidslif, älskad af sina invånare.

Redan 1869 utgaf han »Paris i våra dagar», af Thora B., öfver hvilken »författarinna» det undrades mycket, och samma år »Minnen från en resa i Sverige. Stockholm och Stockholmarne» — hvartill idén var hämtad från K. Kullbergs »Minnen från en vistelse i Stockholm» — vidare 1871 »I Hamburg», 1875 »Ströftåg här och där i Sverige», 1877 »I Tyskland», 1878 »Framtidsbilder», »Oxygen och Aromasia», hvartill sedan kommit de förut nämnda novellsamlingarne: »Från Stockholms synkrets» 1880, »Stockholmstyper förr och nu» 1889, »Tidsbilder ur Stockholmslifvet» 1895 samt »Bortom Alperna» 1883.

Claës Lundin lär nu vara sysselsatt med utarbetande af sina memoarer. Måtte han med fortfarande god hälsa kunna fullborda dem! Något otium önskar jag honom icke — det vore att missunna honom hans största glädje: arbetet.

O. R.

DE ARKTISKA EXPEDITIONERNA.

Under senaste tiden ha en del oroande meddelanden om de tvenne expeditionerna, den danska till Grönland och den norska Nordpolsexpeditionen, varit synliga i pressen. Som bekant afgick en dansk litterär expedition i juni 1902 i afsikt att studera och sedermera beskrifva Grönland, dess natur och folk. Deltagarne voro *D:r Mylius Erichsen* (exp. ledare), *Kand. R. Rasmussen* (språkforsk.), *Grefve H. Moltke* (målare) samt den numera till hemlandet återvände läkaren, *D:r Bertelsen*.

Den norska expeditionen, utgick ombord å "Gjöa" sistlidne maj, under ledning af Kapten *Roald Amundsen* med Löjtnant *G. Hansen* som sekond. Hvalfångare ha nu vid hemkomsten väckt oro för båda expeditionerna, medan dels direkta meddelanden från den danska expeditionen och dels uttalanden af D:r Bertelsen icke äro ägnade att bekräfta skälen till ängslan för deras öden. Förr än om ett år kan Grönlandsresandena icke väntas åter.

Beträffande Amundsen-expeditionen har Prof. Nansen meddelat att han nyligen mottagit bref från kapten Amundsen, hvilket visade att de rykten om ett missöde som skulle ha drabbat expeditionen måste vara fullständigt ogrundade och endast bero på ett missförstånd.

DEN NORSKA NORDPOLS-EXPEDITIONEN.

Från vänster: H. Hansen (harpun.), Lindström (kock), *Kapten Amundsen* × (exp. ledare), Löjtnant G. Hansen, Viik (vetenskapl. deltagare.

2 3 1 4

DEN DANSKA GRÖNLANDSEXPEDITIONEN.

D:r Mylius Erichsen (1), Grefve H. Moltke (2), D:r Bertelsen (3, nu återvänd), Kand. Rasmussen (4).

Porträttgrupp af den nu räddade svenska sydpolsexpeditionen finnes i HVAR 8 DAG N:o 33, årg. 4.

EN NORSK MAGNAT.

ÖFVERSTEKAMMARJUNKAREN F. W. TRESCHOW. †

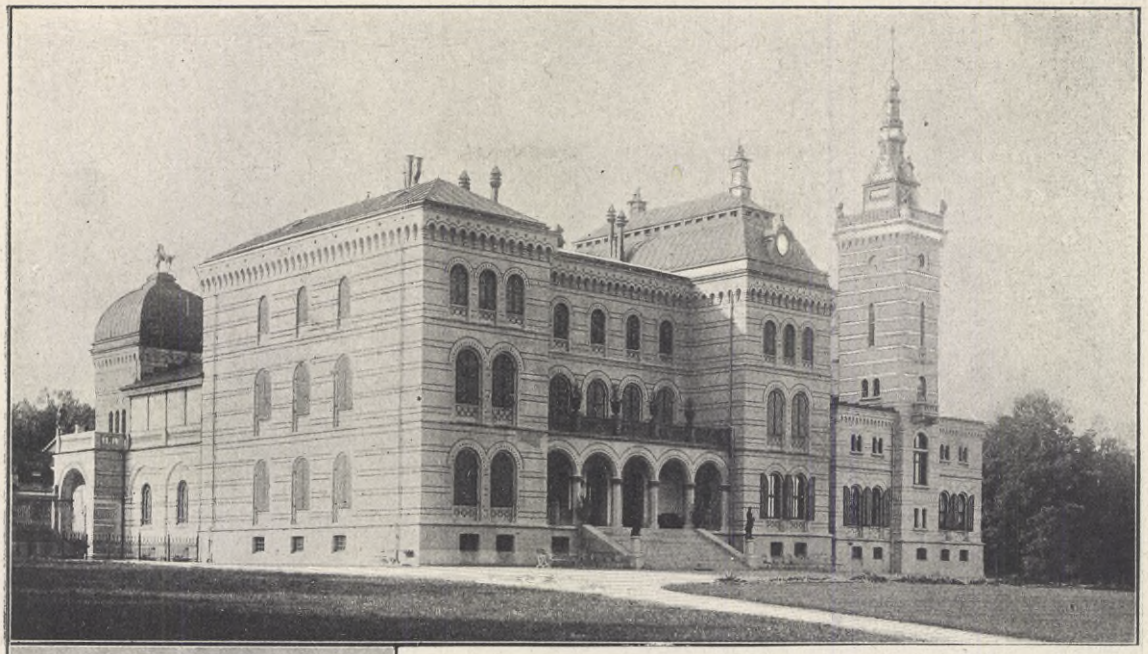

Den 7 nov. afled en i flere afseenden märklig man, norske öfverstekammarjunkaren Fredrik Wilhelm Treschow å Fritzöehus vid Larvik. Tillhörande en förnämlig släkt, med ättlingar i alla de tre nordiska länderna, var den nu aflidne förutom hofman, en högst betydande industriidkare samt konstsamlare och mecenat. De Treschowska verken vid Larvik ha intagit en mycket framstående plats inom Norges trävarurörelse och det magnifika slott, hvaraf vi lämna några afbildningar jämte porträtt af den aflidne, innehålla storartade gallerier med samlingar af konstverk. Som universalarfvinge har blifvit insatt brorsonen, svenske underlöjtnanten i Smålands husarregementes reserv, jur. kand. Fritz Michaël Treschow.

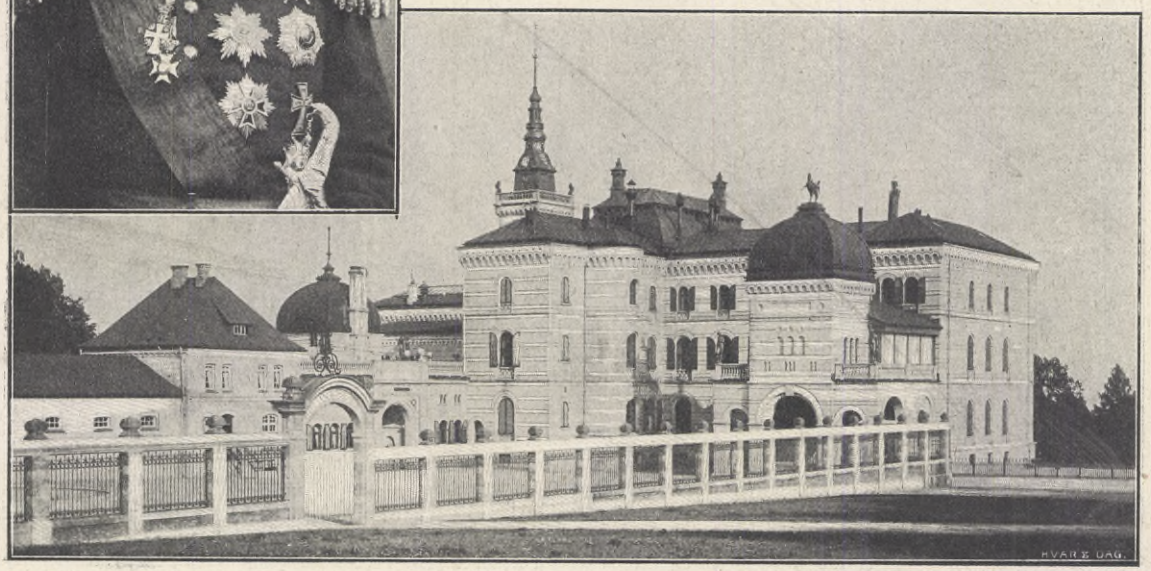

Foto. Wilse. Kristiania. *Klichè: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre, Sthlm—Gbg.*

AFLIDNE ÖFVERSTEKAMMARJUNKAREN F. W. TRESCHOW OCH HANS SLOTT, FRITZÖEHUS, VID LARVIK.

SKÅNSKA KONSTNÄRSLAGET.

Efter fotografier af Hoffotografen C. V. Roikjer, Malmö.

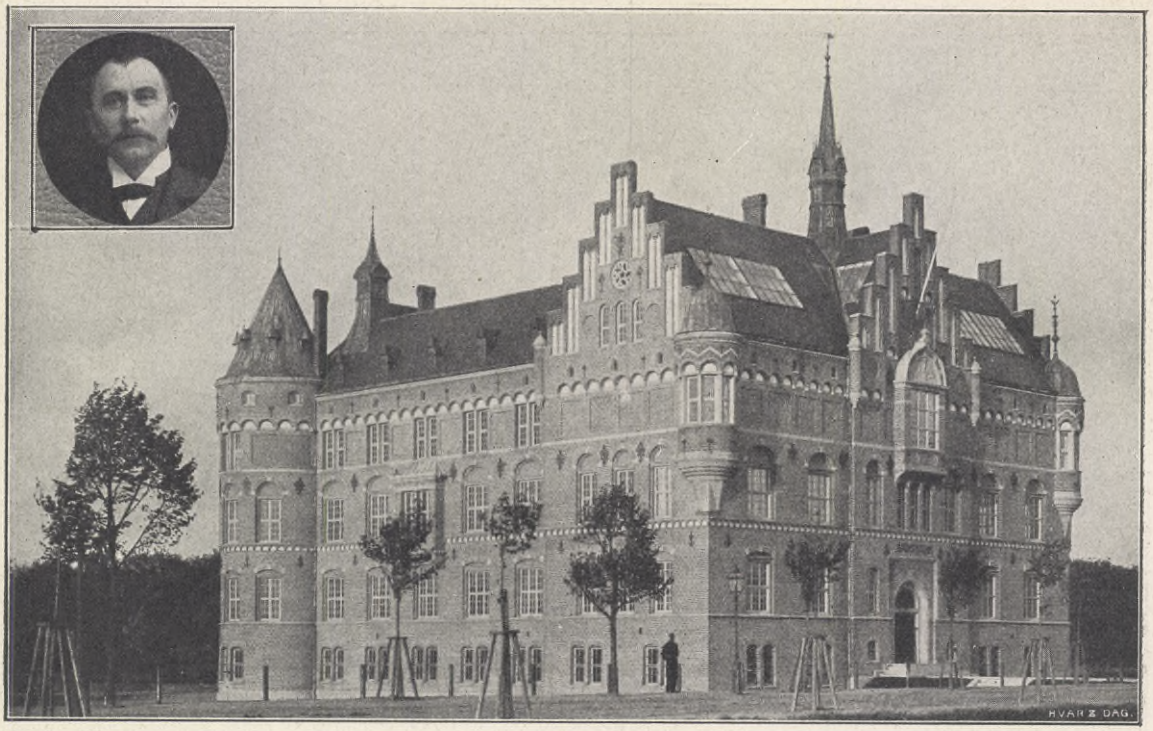

Artisten Alb. Larson.
Utst. Kommissarie.

MALMÖ MUSEUM.

Klichés: Kem. A.-B. Bengt Silfverspärre Sthlm—Gbg

I Malmö museum pågår f. n. en konstutställning, som åtminstone i ett afseende är enastående i vårt land. Det är nämligen blott ett enda landskaps konstnärliga produktion, som här i samlad grupp framträder för allmänheten.

När Skånska konstnärslaget — hvilket, som namnet anger, är en sammanslutning af konstutöfvare, speciellt inom måleriets och skulpturens område — för ett år sedan kom till stånd, var syftemålet därmed ingalunda att, som man på vissa håll antagit, främja någon sorts konstpolitisk partikularism, utan helt enkelt att åstadkomma ett enande och stärkande band mellan de skånska konstnärerna, hvilka i sin sydliga landsända lefde bra mycket isolerade icke blott från kollegerna i det öfre Sverige utan äfven från hvarandra. Till detta praktiska syfte kom ett

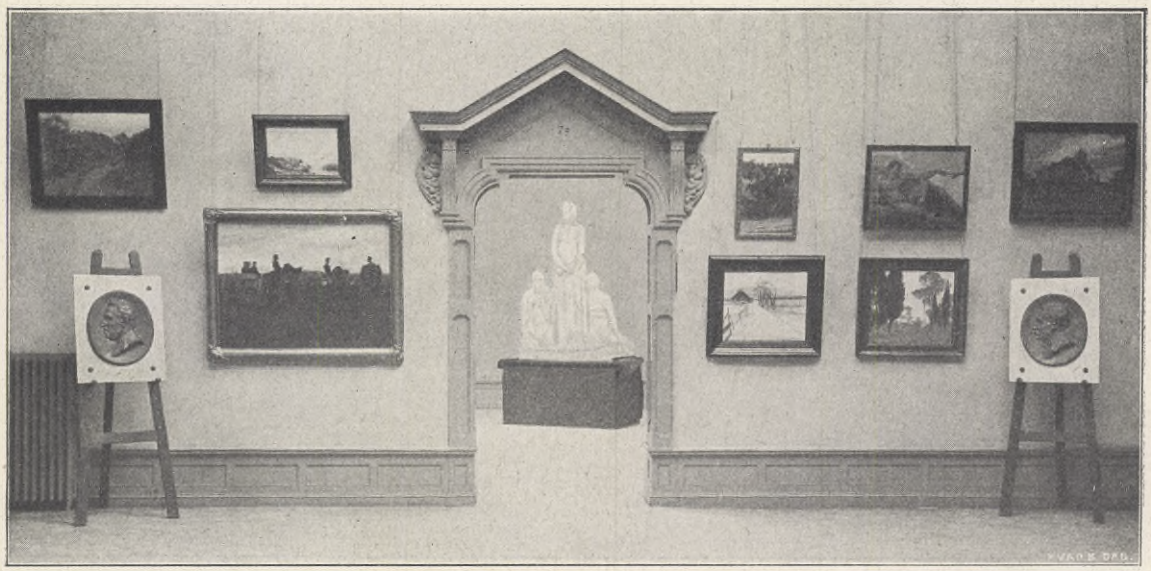

Klichés: Kem. A.-B. Bengt Silfverspärre Sthlm—Gbg

SKÅNSKA KONSTNÄRSLAGET: Interiör från Utställningen i Malmö.

SKÅNSKA KONSTNÄRSLAGET: Interiörer från Utställningen i Malmö.

Kl.M.; Kon. A.-B. Bengt Silfverspars, Stkln—Olg

annat af mera estetisk art. Den skånska naturen är i många afseenden så egenartad, att den kan betraktas som och faktiskt äfven visar sig vara en källa till självständig och från andra afvikande konstnärlig uppfattning. Det är den dimbeslöjade slättens, de stora viddernas, den alstringskraftiga myllans poesi, som här tar gestalt för konstnärens öga. Och denna natur skapar med nödvändighet sin egen skola med sina egna drömmar och ideal, ofta dunkla och dimhöljda, ofta sväfvande i ett obestämdt fjärran men just därför med så mycket större otålighet väntande på sin tolkning. Denna uppgift måste och kunde de skånska konstnärerna utan själföfverskattning betrakta som i första rummet åliggande dem.

Nu, ett år efter stiftandet, har Skånska konstnärslaget öppnat sin första utställning, omfattande ett 100-tal taflor och skulpturverk samt dessutom ett flertal arbeten, som falla inom arkitekturens, konstindustriens och den dekorativa utsmyckningens områden. Att ingå på någon detaljgranskning kan här icke komma i fråga, men så mycket kan sägas, att utställningen som helhet bär ett vackert vittnesbörd om allvaret och ärligheten i de skånska konstnärernas sträfvanden. Bland utställningens mera representativa namn kunna anföras målarne Albert Larsson, Justus Lundegård, Gustaf Rydberg, Wilhelm Dahlbom, A. Montan m. fl., till hvilka värdigt sluta sig de yngre Ernst Norlind, And. Trulsson, Fritz Kärfve, andra att förtiga, skulptörerna Sven Andersson och Edvard Brambeck, den mångsidige konstslöjdaren Jöns Mårtensson och flera andra.

Utställningen har i artisten Albert Larsson fått en lika insiktsfull som intresserad och nitisk kommissarie, hvilken nedlagt mycken möda och omsorg på utställningens ordnande.

—zn.

BROKIGT UTOMLANDSNYTT.

SENASTE BILDER AF UTLANDETS DAGSHÄNDELSER.

I.

En ung österrikisk läkare, Doktor Marmorek har nyligen i Paris hållit ett föredrag om sitt serum mot tuberkulos, hvilket väckt ett ofantligt uppseende öfver hela den civiliserade världen. Af ett visst pikant intresse kan ju vara, att han råkat i strid med d:r Roux och måste utgå ur Pasteurska Institutet innan han fick hålla sitt föredrag inför den illustra Medicinska Akademien i Paris — därvid vår bild är tagen. — Men därest detta nya medel visar sig mera verksamt än det, Prof. Koch i Berlin på sin tid demonstrerade och som sedan befanns opålitligt, då är lösningen vunnen på en af samtidens svåraste uppgifter — kampen mot tuberkulos. — Referaten från föredraget omtala att Marmorek anställt cirka 4,000 försök med antitoxin, men att än flere måste göras innan visshet kan vinnas om det nya medlets värde. Det lär icke medföra feber, och experiment å flere patienter, hvilka medgifvit detta, ha utfallit mycket lyckligt. Man afvaktar nu med största intresse hvad som under den närmaste framtiden skall meddelas vidare om det högst märkliga serummedlet.

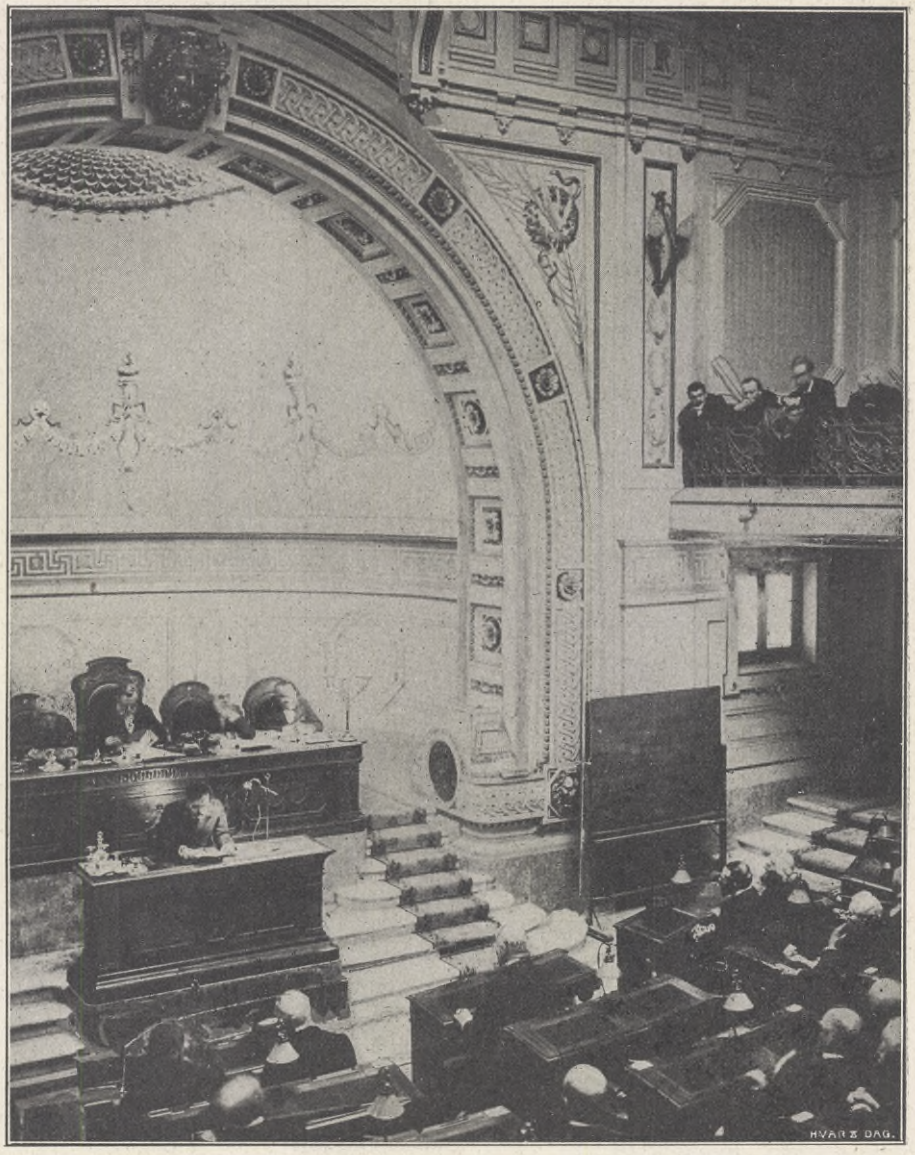

Efter fotograf. *Klichè: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre Sthlm—Gbg*

I. DOKTOR MARMOREKS UPPSEENDEVÄCKANDE FÖREDRAG OM SITT SERUM MOT TUBERKULOS INFÖR MEDICINSKA AKADEMIEN I PARIS.

II.

Trenne bröder Lebaudy, kusiner till »kejsaren af Sahara», företogo nyligen en ballongfärd från Moisson till Champ de Mars i Paris. Det nya luftskeppet, som håller 56 meter i längd och 10 meter i bredd, har en volym om 2,300 kub.-meter samt drifves med en 40 hästkrafters motor. Konstruktör och uppfinnare är M. Julliot. Härmed har Santos Dumont fått en farlig rival i striden om »herraväldet öfver luften».

III.

Bilden från valen i Amerika behöfver just icke några kommentarier; den visar tydligt nog hur i

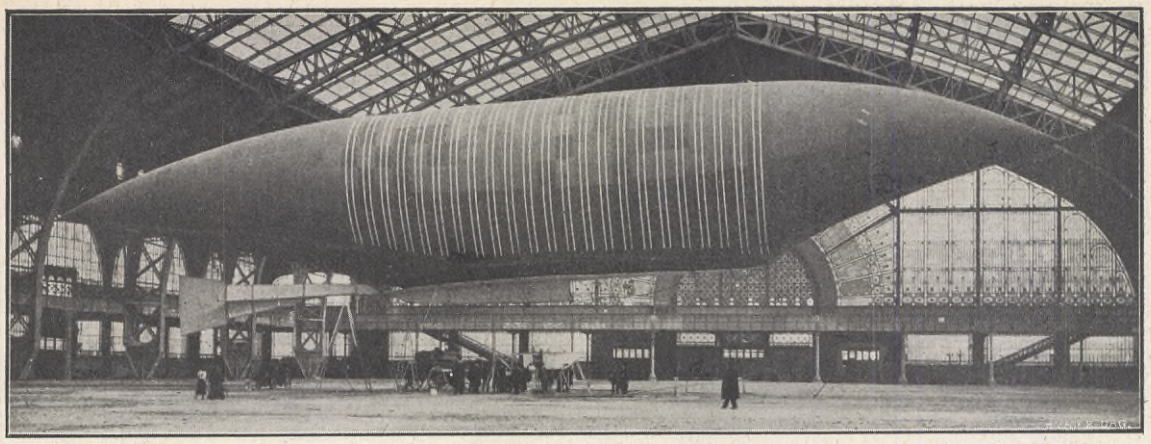

Efter fotografi. *Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfverstarre Sthlm—Gbg*

II. STRIDEN OM HERRAVÄLDET ÖFVER LUFTEN: BRÖDERNA LEBAUDY'S NYA BALLONG, »JAUNE».

det praktiska landet allmänheten offentligt undervisas af s. k. »voting professors» huru man skall bära sig åt för att fullgöra sina medborgerliga val.

IV.

Panama har blifvit republik, efter att med Förenta Staternas »medverkan» ha lösts från Columbia. En diplomatiskt välskött affär; troligen blir Panama en kanal som leder till Roosevelts återval som president. Våra bilder äro efter fotografier tagna för endast sex veckor sedan och visa dels ett stort möte utanför staden Panama därvid beslöts hvad som sedermera inträffat med landet, samt dels en vy af staden då rekryter intåga.

Efter fotografi *Kliché: Bengt Silfverstarre.*

III. EN ORIGINELL AMERIKANSK VALTYP: Allmänheten undervisas i valmetoden.

Efter fotografi. *Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfverstarre Sthlm—Gbg*

IV. PANAMA AMERIKAS »BALKANFRÅGA»: Ett politiskt möte. Rekryter inkomma i staden Panama.

TILL OSCARSDAGEN.

KONUNG OSCAR FYLLER 75 ÅR DEN 21 JANUARI 1904.

Med anledning häraf meddelar HVAR 8 DAG redan nu, till instundande Oscarsdag, ofvanstående sammanfattning af porträtt af den vördade monarken vid olika tidsåldrar, efter litografier, träsnitt och fotografier.

SOPHIAHEMMET.

MED ANLEDNING AF BAZAREN DEN 26—28 NOVEMBER TILL DESS FÖRMÅN.

Till förmån för Sophiahemmet i Stockholm äger den 26, 27 och 28 nov. en »julmarknad» rum under kronprinsessans höga protektion. Lokalen är Handtverksföreningens vid Brunkebergstorg, de la Croix' forna salong, där i våra förföräldrars tid så många nöjen ägt rum. Den salong, som nu finnes där, egentligen tillhörande Runans festvåning, utgör en af Stockholms präktigaste lokaler.

Kronprinsessan har, enligt hvad vi ha oss bekant, tagit en synnerligen verksam del i de olika anordningarne för marknaden, ja själf gifvit idé till både det ena och andra. Ehuru vi, då detta skrifves, icke kunna ha sett, huru julmarknaden tager sig ut, veta vi likväl, att den är anordnad i 1600-talets stil, med så väl öppna stånd som salubodar i de af Grabow utförda dekorationerna. En stjärnklar aftonhimmel hvälfver sig öfver det hela, och snön och granar tyda på nordiskt klimat och juletid. Att dekorationer och dräkter äro förstklassiga, kan man lätt förstå, då man tänker på, hvilken aristokratisk »menighet» tjänstgör å marknaden.

Foto. L. Larsson, Stockholm. *Kliché: Bengt Silfverstarre.*

DROTTNING SOPHIA.
Sophiahemmets skapare och befrämjare.

Denna hålles, närmare bestämdt, till förmån för Sophiahemmets pensionsfond för sjuksköterskorna och till ett blifvande ålderdomshem för de samma. I samband härmed torde det vara på sin plats att bifoga några ord till den vackra serie af intressanta bilder från Sophiahemmet, som HVAR 8 DAG med speciellt tillstånd tagit.

Sophiahemmet leder sin uppkomst från det af Drottning Sophia inrättade och, att börja med, uteslutande på hennes bekostnad underhållna Hemmet för sjuksköterskor, som begynte den 1 januari 1884. Eleverna undervisades först på Sabbatsbergs sjukhus, i hvars närhet

Foto. Florman, Stockholm. *Ramen teknad hos Bowniers, Gbg.*

KRONPRINSESSAN VIKTORIA.
Under hvilkens beskydd Bazaren anordnas.

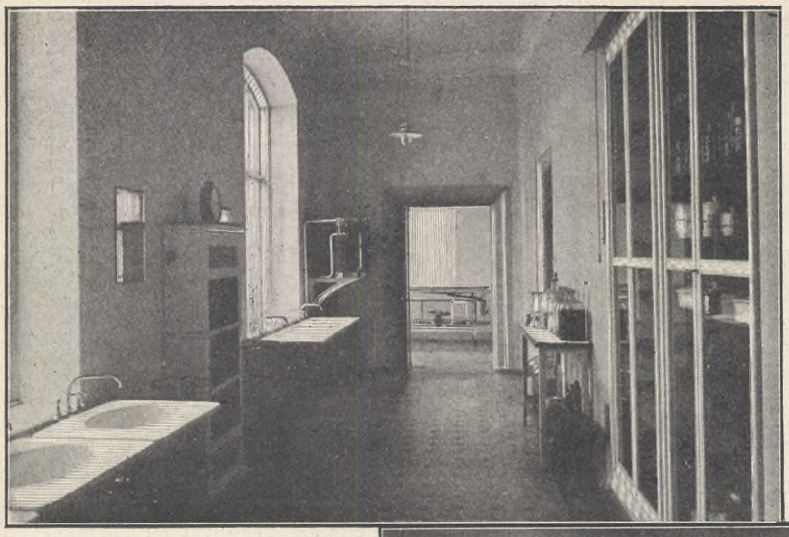

expeditionsrum, m. m., — hvilken byggnad uppförts på konungaparets bekostnad — och i den andra hufvudbyggnaden innehåller sköterskehemmet med bostäder m. m., har härom året undergått vissa till- och ombyggnader, då bland annat operationssalen utvidgades och ett litet kapell tillkom.

Sophiahemmet är såväl en sjuksköterskeskola, hvarifrån färdiga sköterskor utgå att bestrida tjänst, då så erfordras, hos kommuner, sjukvårdsinrättningar och enskilda per-

hyrdes en lokal för hemmets räkning. Elever togos endast ur de bildade samhällsklasserna. Hemmet utvidgades allt mera, sjukrum inrättades där för betalande patienter, o. s. v. och den 1 oktober 1889 flyttades hemmet till ett vid Valhallavägen beläget byggnadskomplex, uppfördt efter ritningar af A. Kumlien. Detta komplex, som i den ena hufvudbyggnaden rymmer själfva sjukhemmet med såväl enkelrum, som rum att dela för flere sjuka, operationsrum,

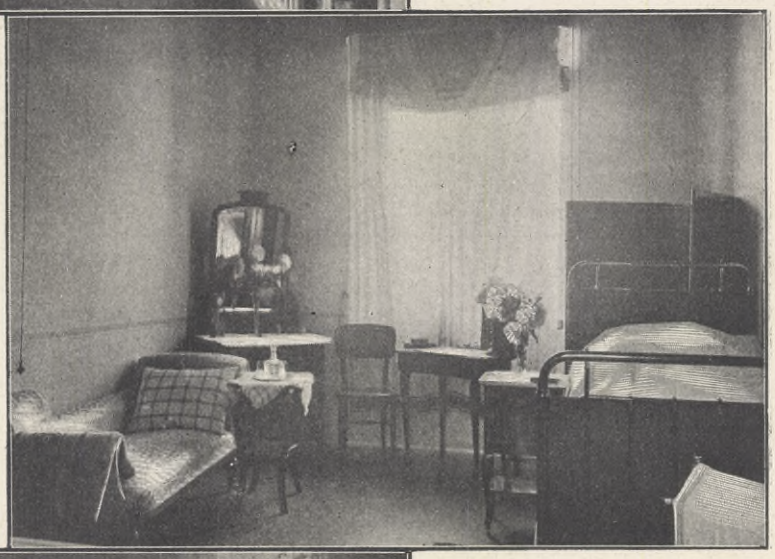

soner, som ett sjukhem för in- och utvärtes sjuka, hvilka ha rätt att där låta vårda sig af egna läkare. För undervisningens tillgodoseende är en mindre del af sjukhuset reserveradt för hemmets egna läkare. I början af 1899 öppnade Sophiahemmet ett konvalescent- och hvilohem å egendomen Nådhammar vid Gnesta.

Sju à åtta hundra personer erhålla årligen vård å Sophiahemmet, hvartill komma ett par hundra ambulatoriska sjuka. Sophiahemmet har ju, icke minst genom den noggranna utbildning som skö-

HVAR 8 DAGS STOCKHOLMSFOTOGRAF. Klichè: Bengt Silfverparre.

INTERIÖR FRAN SOPHIAHEMMET.

Öfverst: Operationssal. *Mellerst* 1:sta klass sjukrum. *Nederst:* Korridor.

HVAR 8 DAGS STOCKHOLMSFOTOGRAF. SOPHIAHEMMET: Sköterskornas samlingsrum. Klichè: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre Sthlm—Gbg

terskorna erhålla, ett stort rykte om sig i hela norden.

Ordförande i styrelsen är Drottningen och hedersledamot Kronprinsessan. Som vice ordförande fungerar universitetskansleren G. F. Gilljam.

HVAR 8 DAGS STOCKHOLMSFOTOGRAF. SOPHIAHEMMET: Sköterskornas matsal. Klichè: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre Sthlm—Gbg

HVAR 8 DAGS STOCKHOLMSFOTOGRAF. *Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre Sthlm—Gbg*

SOPHIAHEMMET: Kyrkan.

RUDOLF CRONSTEDT. †

Den 19 november afled i Stockholm f. generaldirektören och chefen för K. Järnvägsstyrelsen grefve Rudolf Cronstedt, 77 år gammal.

Cronstedt blef efter genomgången civilingeniörskurs vid högre artillerilläroverket å Marieberg officer vid Väg- och Vattenbyggnadskåren. 1855 började han tjänstgöra vid järnvägsbyggnaderna, blef 1860 distriktsingeniör och 1863 byråchef för tekniska afdelningen i styrelsen öfver statens järnvägar, på hvilken post han kvarstod i 20 år. 1883 byråchef för järnvägsärenden i Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen och följande år öfverste i kåren, utnämndes den duglige mannen 1887 till öfverdirektör och chef för Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen och kort därefter till generaldirektör och chef för Statens Järnvägar, hvilken befattning han beklädde till den 19 november 1897.

Efter porträtt. *Kliché: Bengt Silfversparre.*

GREFVE RUDOLF CRONSTEDT. †
F. d. Generaldirektör och Chef för K. Järnvägsstyrelsen.

* * *

Under grefve Cronstedts chefskap nådde järnvägstrafiken ett mycket stort uppsving. Och det goda rykte de svenska statsjärnvägarne ha öfverallt i världen är till stor del hans förtjänst.

Under sin verksamhetstid var Grefve Cronstedt medlem af ett flertal kommittéer af betydenhet, och var han jämväl ledamot af bl. a. K. Vetenskapsakademien och K. Landtbruksakademien, liksom en stor del utmärkelser kommo den framstående mannen till del.

»HVAD VINDEN SÅG PÅ SÖDERGÅRD».

Berättelse för HVAR 8 DAG af *VALLE*.

Det är vinternatt! Högt däruppe i eterns mörka blå blänker det och tindrar från tusentals stjärnor, och långt borta vid horisonten går mångubben med sin gamla beprövade lykta och lyser öfver slumrande berg och dalar.

Mörk och allvarlig står skogen och suckar så tungt under nordans omilda smekningar.

Kall och bitande kommer han, vinden. Rycker och sliter i skrefvornas ljung och risiga små dvärgbjörkar gör han. Men de släppa inte taget, småttingarne, fastän det knakar i grenarne.

Nu är han nere, där slätten börjar.

Vidderna genljuda af hans genomträngande tjut. Alla de slumrande milliarder små snökristaller, som ligga därute och glittra i månljuset, rusa upp och söka fly den ovälkomne. Men hinner dem gör han så lätt, den snabbe.

— Hejsan, tjuter han i illvillig skadeglädje, och fram öfver slätten jagar han de glittrande små tingestarna.

Men långt därborta, i dikena utefter den vackra gamla lindallén, som leder upp till Södergård, finna de ett gömställe undan tyrannen.

Så tätt, tätt, sida invid sida, lägga de sig ned och bygga den ena stora, hårda drifvan efter den andra, och alla de smås samlade krafter förmår han icke stäcka, stormen, den starke.

Hör bara hur han rasar i vanmäktig vrede.

Se, hur han rycker de ärevördiga gamla lindgubbarne i skägget.

Men däruppe på höjden ligger ju Södergård. Dit upp måste han för att se, hur hon mår den lilla stolta kaptensfrun med det lefnadsglada sinnet.

Se henne, hvars kinder han så många gånger kysst röda, och hvars guldbruna lockar han så ofta smekt, då han varit vid sitt allra bästa helgdagslynne

Närgånget lyfter han undan en liten flik af gardinen.

Riktigt!

Därinne ligger hon med det lockiga lilla hufvudet nedborradt bland kuddarne. En liten, liten ostyrig rosenknopp tittar upp öfver linnets luftiga spetsverk, och armarne ligga som mejslade i bländande hvit marmor på det mörkblå täcket.

Glada måtte de inte vara lilla fru Gerds drömmar i natt.

Se bara den missnöjda krökningen på hennes rosenröda små läppar.

Kanske drömmer hon om förra kvällens hemfärd från balen hos majoren på Västerlid. Han hade inte varit vid sitt allra bästa humör hennes man, kaptenen, under den färden. Bannat henne hade han, varnat henne för lättsinnigt tissel och tassel.

Och ville hon inte störta dem alla i olycka, hade han sagt, gjorde hon bäst i att afvisa den där unge löjtnantglopens på Storegård alla närgångenheter.

Tyst hade hon suttit bredvid honom i släden och bitit sina läppar blodiga af harm.

Nu först kände hon riktigt, huru hon hatade honom, när han, som aldrig tagit ett fjät för att visa att han älskade henne, kunde sitta och förebrå henne deras oskyldiga lek. Och nu önskade hon, att vinden, som jagade snöflingorna därute på slätten, kunde taga henne i sina starka armar och föra henne tusen mil bort från denne allvarlige man, som aldrig lärt sig förstå hennes innersta väsens varma längtan efter sol och glädje i lifvet.

— — — — —

Så där ligger hon och drömmer, den lilla kaptenskan på Södergård, och märker inte det gulröda sken som smyger sig in i hennes kammare.

Det börjar kännas så kvaft därinne.

Oroligt vrider hon sig i sömnen, och bröstet lyfter och sänker sig våldsamt under linnet.

Ett knaprande ljud, som när råttor gnaga på hårdt trä, väcker henne.

Hon reser sig på armbågen och blickar med af fasa vidt uppspärrade ögon mot taket. Däruppe ser hon förklaringen till ljudet, som väckte henne.

— Eld, stönar hon.

— — — — Hungriga sträcka sig lågorna utefter takpanelen och sluka stycke för stycke af det vackert snidade träet. Och vinden, som i natt lider af förstörelselusta, är med och eggar de glupska små dämonerna att ta för sig, af hvad som finnes. För hvar sekund, som går, komma de i allt tätare flockar och äntra ned utefter dörrposterna snabbare än de vigaste gastar. Det bubblar och fräser i oljefärgen, sprakar och knastrar öfverallt där de draga fram och allt kvafvare blir det i lilla fru Gerds kammare.

Så fort som i natt har hon aldrig lämnat sin mjuka bädd. Hastigt drar hon på sig kläderna och sveper om sig sin pälsfodrade kappa. Så springer hon till byrån därborta i hörnet, knäböjer, drar ut en liten lönnlåda och tar fram ett par bref och ett kort med löjtnantens på Storegård bild.

I ett nu rycker hon till. — — — Hon stöder ena handen mot golfvet och ser bort mot dörren, som leder till kaptenens rum. Den brinner redan, men ännu vore det inte försent att stöta upp den och ropa ett varningens ord ditin.

Men hon ligger kvar därborta vid byrån, lilla fru Gerd. Hennes blodsprängda ögon hänga som fastnaglade vid den brinnande dörren. Hon ser hur lågorna sluka den stycke för stycke, men hon rör sig icke ur stället.

Hon tänker på förra kvällens hemfärd från Västerlid och känner svedan i sina sönderbitna läppar Hon tänker på den ståtlige herren till Storegård, som har eld i blicken och glädje i bröstet. Hon tänker på allt detta, där hon ligger på golfvet och ser lågorna äta upp dörren till den stränge kaptenens rum. — — — Ljudet af den nedrasande ampeln väcker henne ur hennes tankar. Hon rycker upp dörren till tamburen och störtar utför trappan. Där nere i vestibulen stannar hon och ser ännu en gång dit upp. Hennes späda lilla kropp skakas af en rysning, och hon griper om trappans ledstång för att inte falla. Men om en sekund är hennes styrka åter tillbaka, och hon springer ut i natten.

Meterhöga ligga drifvorna där ute, och hennes små fötter sjunka djupt i snön. — — — Ljudet af glas som slås sönder når hennes öron. Hon stannar, vänder sig om och kastar en blick upp mot det brinnande Södergård. I gafvelfönstret ser hon sin man, kaptenen, halfklädd och omhvälfd af lågor. Vig som en katt hoppar han ned i drifvan un-

(*Forts. sid. 144*).

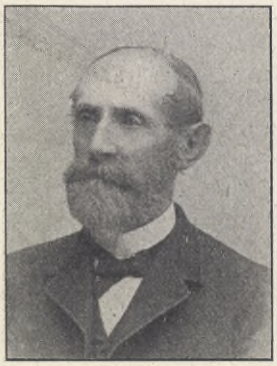

EDVARD JONES.

En af Göteborgs äldste innevånare, f. d. kassören i Göteborgs sparbank, Edvard Jones fyllde den 27 nov. 90 år. Den hedervärde åldringen är i åtnjutande af, med hänsyn till hans år, sällsporde själsförmögenheter. Som en egendomlighet kan nämnas, att han bott i samma hus i icke mindre än 85 år af sin lefn.

P. E. BERGIUS.

Handlanden Pontus E. Bergius i Uddevalla fyllde den 24 nov. 70 år. B. är en af stadens äldste köpmän.

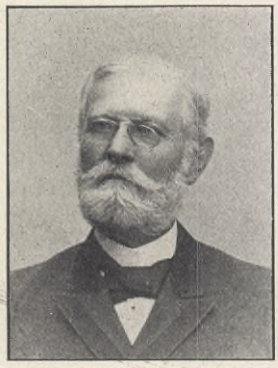

A. A. CHRISTIERNIN.

Kassadirektören i Linköping, Axel August Christiernin fyllde den 12 november 70 år.

KNUT EKMAN.

Grosshandlaren Knut Ekman i Stockholm, fyllde den 17 november 70 år.

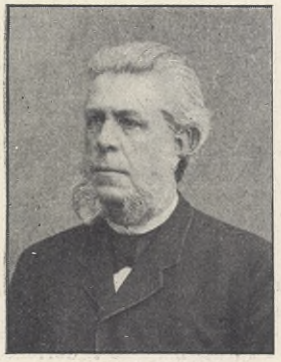

K. ALMGREN.

65 år fyllde d. 19 nov. hofrättsrådet Knut Almgren i Stockholm. Student 57, hofrättsex. 61, förrättade A. åtskilliga ting i Norra Upplands domsaga, blef fiskal i Svea hofrätt 73, assessor 75 samt hofrättsråd 84. I 35 år har A. dels såsom adjungerad, dels såsom ordinarie suttit som led. vid hofrättens dombord.

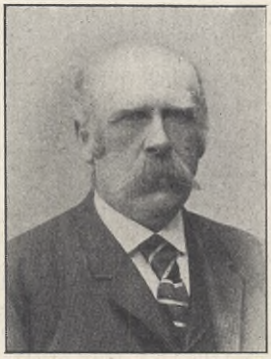

FREDRIK CRONSTEDT.

65 år fyllde den 15 nov. f. öfverstelöjtnanten grefve Fredrik Cronstedt. Kadett 55, underlöjtnant 61, löjtnant 69, kapten 79, transporterad som major vid Gotlands infanterireg. 81, öfverstelöjtnant i armén 96, beviljades afsked 99.

A. E. RIGNELL.

Apotekaren i Falköping, A. E. Rignell, fyllde den 18 november 65 år.

CHR. HULTMAN.

Häradsskrifvaren och rådmannen Chr. Hultman i Lindesberg ingick den 13 nov. i sitt 65 år. Inom Lindesberg har H. i öfver 30 år deltagit i dess kommunala lif och är f. n. rikets äldste brandchef.

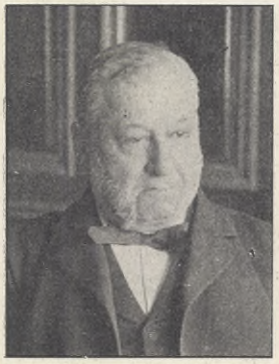

ISAAK HIRSCH.

60 år fyller den 2 dec. grosshandlaren Isaak Hirsch i Stockholm. Betydande affärsman och byggherre, är H. särskildt bekant för en storartad hjälpsamhet och välgörenhet.

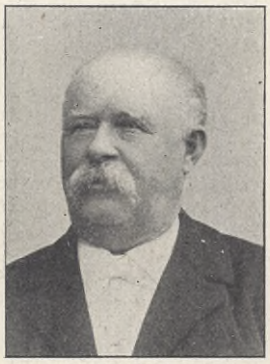

C. J. ENGELBREKTSON.

Grosshandlaren C. J. Engelbrektson i Uddevalla fyller den 29 nov. 60 år. Hans firma grundades 78, hvadan den kan fira sin 25-åriga tillvaro i samband med årsdagen.

N. L. A. CLAËSON.

55 år fyllde den 15 nov. f. statsrådet, justitierådet Nils Ludvig Alfred Claëson. Hofrättsex. 71, v. häradsh. 74, assessor 83, exped.-chef i ecklesiastikdepartementet 84 samt 89—92 riksd. justitieombudsman. Utnämndes 92 till justitieråd och 98 till statsråd och chef för ecklesiastikdepartementet samt afgick 02 kallad till justitieråd.

K. V. KEIJSER.

Den 1 november fyllde fabrikören i Stockholm Karl Vilhelm Keijser 50 år.

PORTRÄTTGALLERI

M. J. F. FLEMMING.

F. d. kontraktsprosten, kyrkoherden i Börstil och Östhammar, Matts Johan Fredrik Flemming fyllde den 18 nov. 70 år. Student 54, fil. doktor 63, teol. kand. 70, utnämndes F. 74 till kyrkoherde i Börstil.

LARS HALLÉN.

60 år fyller den 2 dec. kyrkoherden i Wäsby och Wikens församlingar i Skåne, Lars Hallén. H. var åren 85—91 slottspastor vid centralfängelset och predikant vid länscellfängelset i Malmö samt utnämndes därefter till kyrkoherde i Wäsby.

H. RÖNSTRÖM.

En lika sällsynt som för en jägare ärorik utmärkelse har tilldelats grosshandlaren i Sundsvall, H. Rönström, i och med Svenska jägarförbundets silfvermedalj att å bröstet bäras. Ifrig jägare och idrottsman är R. hedersledamot af Medelpads jägarförbund samt ett flertal idrottsföreningar m. m.

G. A. WICHEL.

F. tyske konsuln i Norrköping, fabrikör Gustaf Adolf Wichel fyllde nyligen 50 år.

J. P. MARTINELLE. †

Skolläraren och organisten i Harbo församling af ärkestiftet, J. P. Martinelle afled den 27 okt., född 27. Intresserad kommunalman.

A. R. NYCANDER. †

F. d. löjnanten vid Bohusläns reg., Axel Reinhold Nycander, afled den 6 nov. å egendomen Åby, 75 år gammal. Framst. kommunalman, mångårig medlem af Hushållningssällskapets förvaltningsutskott, var han i cirka 30 år ombudsman för Kongl. och Hvitfeldtska stipendieinrättningen.

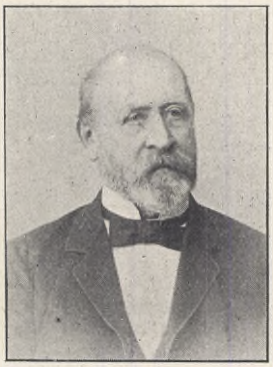

A. TH. GYLLENSKEPP. †

Den 13 nov. afled i Stockholm skrifvaren vid uppbördsverket, Alfred Theodor Gyllenskepp, 72 år gammal. G. innehade sin nuvarande befattning sedan 68.

R. KAJERDT. †

Den 7 nov. afled i Stockholm f. rektorn vid Allm. läroverket i Vestervik, Robert Kajerdt, 72 år gammal. K., som 87 promoverades till fil. d:r, tjänstgjorde 55—64 i Norrköping och Linköping samt blef 2 år senare rektor i Vestervik. 89—92 led. af Första kammaren.

MAGNUS LUND. †

Den 14 nov. afled i Stockholm f. kamreraren i kommerskollegium, Magnus Lund, född 32. Efter aflagd kameralexamen, inträdde L. 59 i kommerskollegium, därifrån han 94 afgick med pension. L. var sedan delägare i grefve Wirséns bekanta agentur.

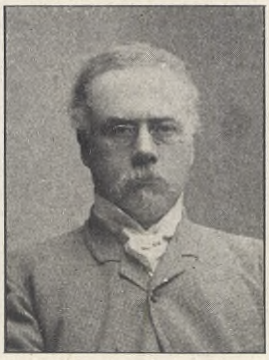

F. O. TYDÉN. †

Den 16 nov. afl. i Sthlm f. d. kontrollören vid Sthlms stads sparbank, Frans Olof Tydén, 63 år gammal. Kameralexamen vid telegrafverket 63 och samtidigt sedan 66 e. o. kontorsskrifvare i riksbanken, öfvergick 69 till sparbanken, 76 kontrollör där samt afgick samtidigt från sin befattning i telegrafverket.

F. G. W. FOLKESON. †

Den 17 nov. afled i Stockholm, rotemannen Frans Gustaf Wilhelm Folkeson i en ålder af 47 år. Efter att ha tillhört rotemansinstitutionen från dennes början i hufvudstaden, blef F. ordinarie roteman 86.

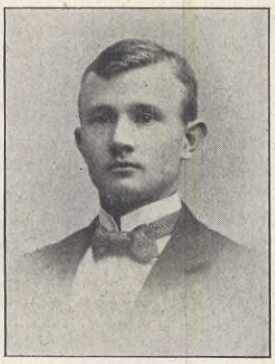

J. BAIRD. †

Förste styrmannen å ångf. "Vestmanland", sjökaptenen John Baird, afled genom olyckshändelse i Helsingborg den 12 november, 25 år gammal. B. aflade i år sjökaptens- och ångbåtsbefälhafvareexamen.

(Forts. fr. sid. 141.)

der fönstret. Ett ögonblick försvinner han bakom det brinnande huset, men i nästa minut är han tillbaks bärande en stege på sina kraftiga armar. Med öfvermänsklig styrka reser han den upp mot fönstret till hennes sängkammare. Med ett par språng är han däruppe och krossar med ett välriktadt slag både glas och fönsterbågar. Rök och lågor slå honom till mötes.

— Gerd, skriker han med förtviflans tonfall i rösten.

— Gerd! — — Gerd! — —

Men hon tiger den lilla kaptenskan, där hon står i drifvan och bara stirrar. Stirrar på det brinnande huset och mannen i fönsteröppningen och tänker på kvällens hemfärd från Västerlid och på den ståtlige herren till Storegård.

Nu störtar han däruppe på stegen in i lågorna.

— Mörderska, tjuter vinden i hennes öron.

— Mörderska!

Det svindlar för hennes ögon. Hon stapplar ett par steg framåt mot huset och störtar omkull i drifvorna.

— Gode Gud, beder hon så ödmjukt, rädda honom, rädda honom, rädd — — —

Det går några sekunder, och hennes hjärta slår, som ville det spränga bröstet på henne.

— Den mannen älskar dig och är värd att älskas, hviskar vinden.

— Rädda honom, rädda honom, beder fru Gerd.

— Ah! Nu synes han åter i fönstret, den högresta skepnaden. Hans kläder brinna, men armarne sträcker han framför sig och söker skydda något, som han bär i händerna undan de giriga lågorna.

Nu står han på stegens öfversta pinne. Den brinner redan, brister under tyngden och han störtar ned i drifvorna.

Ett anskri tränger öfver fru Gerds läppar. Hon rusar fram till det ställe, där stegen står och finner kaptenen liggande sanslös men med händerna ännu fasthållande ett stort mörkt föremål. Det är ju hennes käraste egendom »minnesskrinet» med alla dess reliker från svunna dagar.

— Och den mannen skulle icke älska dig, hviskar vinden. — Han, som vågat sitt lif för att rädda ditt, och som riskerar att bli innebränd bara för att rädda några småsaker, som han visste vara dig kära.

Allt detta hör fru Gerd vinden hviska, under det hon ligger på knä och baddar kaptenens panna och händer med kylande snö. Sin varma pälskappa har hon bredt öfver hans halfnakna kropp, och vinden sveper bitande kall kring hennes späda lemmar.

Men ändå känner hon en förunderlig angenäm värme bryta fram inom sig. Många och långa år har det varit vinter därinne, men nu har våren kommit till henne midt i den mörka, kalla vinternatten.

Hon lutar sitt hufvud ned mot hans breda bröst, och när hon hör hans varma hjärta klappa därinne, höjer hon blicken mot eterns mörka blå och tackar honom, som styr alla de tusen tindrande världarnes öden däruppe.

TILL MINNE AF
AUGUST MALMSTRÖM.

Å Solna kyrkogård aftäcktes den 20 nov. en minnesvård öfver den bekante målaren, professor August Malmström. Vården är utförd efter ritning af professor Julius Kronberg, bestående af en hög bautasten med den aflidnes byst i brons, modellerad af H. Neujd. Under bysten läses den aflidnes namn samt födelse- och dödsår, och under namnet går en slinga i runmotiv rundt om hela stenen. På ena sidan af stenen äro inristade orden »Vänner reste vården». Själfva grafkullen är omgifven af runda kullerstenar, hvilket bidrager till att skänka grafven ett imposant utseende.

Konstakademiens præses grefve F. Wachtmeister höll högtidstalet, hvarjämte Harald Wieselgren äfven talade. En af öfverintendenten Gellerstedt skrifven dikt upplästes, hvarur vi såsom betecknande för Malmströms verksamhet anföra följande:

Sagans bålda kämpakungar,
Bygdens själaglada ungar,
Landskap som små paradis
Oss du skänkt; och älfvalekar! —
Allt af hjärtat: ingen nekar
Heller dig ditt hederspris.

H. S. D:s STOCKHOLMSFOTOGRAF. Kliché: Bengt Silfverspare.

Aftäckningen af minnesvården öfver
PROFESSOR AUGUST MALMSTRÖM
å Solna kyrkogård den 20 nov.